No. 890 Zaterdag 19 Januari 1901. 18de Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN CONCORDIA N°. 129, PIETERMAAI.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 18 Januari.

DUITSCHLAND EN DE INTERVENTIE.

II.

Wat Rijkskanselier Von Bülow eerst aan den anti-semietischen afgevaardigde Liebermann niet zonder reden weigerde, schonk hij overvloedig aan den voorzitter van het „Al-duitsch Verbond" — nieuwe ophelderingen in zake — laten we kortheidshalve zeggen: het Kruger-incident. Dr. Hasse, volgens de *Köln. Ztg.* de „venter in bulderbast", had nog eens op zeer parlementaire, volstrekt niet bulderbast-achtige wijze uiting gegeven aan zijn teleurstelling over het niet-ontvangen van president Kruger door keizer Wilhelm, en dit deed Von Bülow besluiten tot het houden eener tweede zeer uitvoerige apologie, die uit den aard der zaak op verschillende plaatsen eenige gelijkenis had met een oud lied op een nieuwe wijs. Veel van hetgeen de heer Hasse zeide, heb ik reeds weerlegd, merkte de Rijkskanselier op. Doch hij deed vervolgens ook licht schijnen over nieuwe in het debat gebrachte punten. Als onaantastbare waarheid — tevens „ad captandam benevolentiam" — stelde hij voorop, dat indien de afgevaardigde Hasse op zijn — Von Bülow's — plaats stond, bijaldien hij de toestanden in de wereld en in Europa kende, zooals hij — Von Bülow — die kent, hij dan juist dezelfde staatkunde zou volgen. Die overtuiging grondde de kanselier op de bekende vaderlandsliefde van den heer Hasse.

Bravo! Jetz geht's los! Wat Duitschland's houding tegenover president Kruger betreft, verklaarde de Rijkskanselier, dat het bericht van Kruger's plan om naar Berlijn te komen, voor de duitsche Regeering een verrassing was. Het bereikte haar slechts 24 uur, hoogstens 48 uur, voordat het vertrek naar Duitschland zou plaats hebben. Tot dien tijd was aangenomen dat Kruger uit Parijs naar Nederland zou gaan. Waaraan deze wijziging in de reisplannen van den president toe te schrijven is, wilde spreker in het midden laten. Maar, vernemende, dat president Kruger zich met kleine rustpoozen over Keulen en Maagdenburg naar Berlijn wilde begeven, liet de duitsche Regeering hem zoo kiesch en zoo hoffelijk mogelijk door bemiddeling van haren gezant te Parijs en van Dr Leyds weten, dat de Keizer tot zijn leedwezen thans niet in staat was hem te ontvangen, en hem daarom verzocht van zijn reis af te zien. Toen Kruger daarop toch zijn reis aanvaardde, werd hem te Keulen, weder op de meest voorkomende wijze, door den gezant in Luxemburg medegedeeld, dat de Keizer hem op dit oogenblik niet kon ontvangen.

„Overrompelen laten wij ons niet," verklaarde de Rijkskanselier, „en geweld aandoen evenmin!"

Ziedaar de toedracht der zaak. En hetgeen Duitschland hier deed, deed het, onverschillig zoowel voor de toejuichingen van den een als voor de ergernis van den ander, uitsluitend gedreven door de zorg voor zijn eigen belangen en ten einde het behoud van den wereldvrede te vergemakkelijken. Wat Bebel beweerde, dat nl. Duitschland's houding in de geheele zuid-afrikaansche quaestie en bij dit incident het gevolg is van de familiebetrekkingen des Keizers is een onwaardige fantasie. „Hoe de engelsche Regeering en het engelsche Hof tegenover de reis van Kruger staan, weet ik niet, zeide Von Bülow, maar dit kan ik op de meest besliste wijze verklaren, dat noch van de zijde van het engelsche Hof, noch van die der engelsche Regeering, zoomin aan den Keizer als aan mij, als verantwoordelijk Rijkskanselier, over de reis van Kruger of over onze houding in den zuid-afrikaanschen oorlog, eenig voorstel is gedaan of zelfs een wensch is uitgesproken.

„Hij die meent, dat de Keizer zich door zijn familiebetrekkingen zou laten influenceeren, toont van het karakter en de vaderlandsliefde van onzen Keizer weinig begrip te hebben.

„Voor hem zijn uitsluitend de nationaal-duitsche belangen van gewicht; indien het anders ware, indien welke familiebetrekking ook, of welke overwegingen van dynastieken aard ook, invloed hadden op onze buitenlandsche staatkunde, zou ik geen dag langer minister willen zijn!"

Na te hebben bestreden, dat het geheime anglo-duitsche tractaat van '98 en de overeenkomsten betreffende den Samoa-archipel en de neutraliteit van het Yang-Tsé-gebied op Duitschland's houding tegenover de Boeren-republieken van eenigen invloed zouden zijn geweest, bracht de Rijkskanselier eindelijk het keizerlijk telegram van '96 ter sprake. Deze uiting des Keizers geschiedde naar aanleiding — niet van een oorlog tusschen twee mogendheden, maar — van een vrijbuitersonderneming. Dit telegram, waardoor de Keizer zulk een correcte uitdrukking gaf aan zijn gevoeligheid over de gepleegde schennis van het volkenrecht, dit telegram thans „pour le besoin de la cause" verloochenen?...... De Rijkskanselier denkt er niet aan. Het is absoluut onnoodig. Nooit ofte nimmer toch was het 's Keizers bedoeling met deze depêche voor altijd Duitschland's politiek te binden! Het telegram behoeft niet alleen geen verloochening, neen, het eischt erkentelijkheid, het heeft een groote verdienste gehad. „Ik bega," verzekerde Von Bülow, geen diplomatieke onbescheidenheid, wanneer ik zeg, dat die dépêche in elk geval door de ontvangst welke er aan ten deel viel, niet *in* Duitschland, *buiten* Duitschland ertoe heeft bijgedragen den toestand voor ons in zoover duidelijk te maken, dat er geen twijfel meer bestond of wij zouden, in geval van een conflict met Engeland in Afrika, alleen en uitsluitend op onze eigen kracht moeten vertrouwen. Uit die ontdekking hebben wij de conclusie getrokken welke een zorgzame Regeering daaruit trekken moet."

Duidelijk niet waar? In geval van een conflict met Engeland zou Frankrijk ons in den steek laten of liever zich tegen ons keeren. Want Frankrijk was in '96 perfiede genoeg om door bemiddeling van zijn gezant te Londen Engeland zijn hulp te bieden voor het geval dat deze mogendheid, uit verbolgenheid over Wilhelm's telegram, Duitschland den oorlog mocht willen aandoen. Zoo gaat het gerucht, dat thans door den mond van Von Bülow schijnt te worden bevestigd. Het keizerlijk telegram heeft dus een wellicht niet *bedoelde* en enkel *toevallige*, maar dan toch zeer beslist gunstige uitwerking gehad. Heeft Duitschland dan, zooals de afgevaardigde Hasse beweerde, de Boeren losgelaten, prijsgegeven? Maar wij hebben, zei Von Bülow, over de zuidafrikaansche Republieken toch nimmer het protectoraat uitgeoefend! Wij moeten toch waken voor de duitsche belangen over de geheele wereld! Wij kunnen van de zuid-afrikaansche Republieken immers niet het zwaartepunt onzer staatkunde maken!

„Het verlangen om volken te redden, heeft ons niet altijd geluk gebracht. In de zestiger-jaren dweepte de openbare meening met Polen, in de tachtiger-jaren met Bulgarije, en toch zal niemand er thans over in

Feuilleton.

Een Missionaris.

Toen ik, een jaar of wat geleden, te Singapore in 't Hôtel de l'Europe logeerde, werd op een middag aan de table d'hôte door eenige heeren een gesprek gevoerd over de zendelingen, hun werkkring, het nut wat zij stichten enz. enz.

Een krantenbericht, waarin werd medegedeeld, dat in China een paar missionarissen en een aantal bekeerlingen waren vermoord door stroopende, fanatieke benden, had aanleiding tot dat gesprek gegeven en lokte een vrij levendige wisseling van gedachten uit.

—Ik beweer, zei een dikke meneer met weinig grijs haar en een menigte zomersproeten, dat die zendelingen niets anders zijn dan schacheraars, kooplui in een soutane; ze beginnen met het Evangelie en ze eindigen met: kassa aan broekzak!

—Dat's te kras gezegd! riep lachend een ander, in ieder geval beginnen ze hun affaires met een schadepost, want gewoonlijk moeten zij hun aardsche goederen achterlaten zoodra ze naar zoo'n missie gaan, en ze vinden daar meestal meer doornen dan rozen.

—Wel mogelijk, meneer! maar ze leeren de lui het „geven is zaliger dan te ontvangen" nl. zóo, dat zij ontvangen en dat die domme Chineezen maar continueel blijven geven, riep de dikke, ze maken hen bekend met de Heilige Schrift, maar niet met de intrinsieke waarde van hun ruilmiddelen, hun producten of gronden. Ik heb te Padang en ook op andere plaatsen verscheiden firma's gekend, die groote en voordeelige zaken deden en waarvan de chefs vroeger zendelingen waren. En was het dat nog maar alleen, soit! die mercantile neigingen doen nog zooveel kwaad niet, maar de zendelingen hebben de politiek achter de mouwen.

—Oho! u generaliseert, m'n waarde heer, en dat is per se verkeerd; u maakt uitzonderingen tot regel; ik verzeker dat ik veel zendelingen kan aanwijzen, die geheel en al uit overtuiging handelen; die vast en heilig gelooven, dat zij een Gode welgevallig werk doen; die zich beschouwen als de pioniers van de beschaving.

—Juist, zoo is het! riep een Engelschman, die goed Hollandsch verstond, en hij mengde zich in het gesprek door vol te houden, dat het de plicht was van ieder rechtgeaard Christen, om het zendingswerk zooveel mogelijk te bevorderen en de ellendigen, die de missionarissen verjagen of vermoorden, te helpen straffen.

De Engelschman wond zich allengs op, een paar van de andere heeren hadden er schik in om den, overigens vrij goedigen en kalmen man, hoe langer hoe meer in 't harnas te jagen.

—Waar is u van daan? voeg er een.

—Van Wales!

—Goed! en welken godsdienst belijdt men daar?

—Het Christendom, natuurlijk.

—Best! maar wie zegt u nu, dat de boeren en burgers uit Wales den *waren* godsdienst hebben?

—Oho! dat verhaalt ons de Bijbel......

—Halt! U zegt dat het Evangelie het compas is, waarop u stuurt, maar de Chinees beweert op zijn beurt, dat hij 't bij 't rechte eind heeft en en dat de leer van Confucius de eenig goede en ware is.

—Oh, no!

—Maar de Chinees zegt: O yes! Even sterk als u beweert, dat alleen het Christendom beschavend en ontwikkelend werkt, houdt de Chinees vol, dat *zijn* geloof zalig maakt, en alle vreemden — duivels zijn!

—Maar dat is een grove dwaling!

—Dat denkt u maar! Luister nu verder. Stel u eens voor, dat de Chineezen even braaf en godvreezend waren als de Engelschen en even diep medelijden gevoelend met al die arme, onbeschaafde Europeanen, hun zendelingen naar — laten we b. v. zeggen — naar Wales zonden. Wat zou u wel denken, dat uw boeren en burgers zouden doen als van tijd tot tijd zoo'n chineesche zendeling tot hen kwam, die hun de leer van Confucius wilde opdringen? Die hun vertelde, dat zij jaren lang onbeschaafde, domme wezens waren geweest en dat hetgeen zij en hun ouders en voorouders steeds voor waar en heilig hielden, klinkklare onzin was.—Nu?

—Wel; wat u vertelt is zelf onzin.

—Neen! dat is geen nonsens, —'t is eenvoudig logisch — zouden die Wales-lui dadelijk hun ideeën, hun oud geloof op zij zetten?

—Natuurlijk niet! De Engelschman begon te lachen om het denkbeeld en zei eindelijk met een verachtelijk schouderophalen: Wat'n grappenmakerij!

—Neen lach niet, ik meen het in vollen ernst; geloof u zelf niet, dat zoo'n chineesche zendeling een harden dobber zou hebben?—Wat zou er met hem gebeuren?

—De menschen zouden hem 't land uitjagen.

—Juist, misschien met een pak slaag op den koop toe. Vermoorden

twijfef zijn of prins Bismark toen met zijn staatkunde niet den juisten weg bewandelde. De belangen van Duitschland mogen niet worden prijsgegeven voor de belangen van anderen, van vreemden.

„Bij twisten tusschen vreemde volken — met deze ethische beschouwing besloot de rijkskanselier zijn zeer welsprekende rede — kan men niet altijd vragen waar het onrecht ligt. Een politicus is geen zedenrechter, hij heeft uitsluitend met de belangen van het rijk en van zijn eigen land rekening te houden. Van het standpunt der moraal-philosophie kan men geen buitenlandsche politiek voeren. Het idealisme is een schoon erfdeel van het duitsche volk, dat men moet aankweeken en onderhouden. Maar ik laat onze buitenlandsche staatkunde door dit idealisme niet verstoren, het welzijn en de toekomst van de natie mag er niet door in gevaar worden gebracht.

„Zoolang ik hier op deze plaats sta, zal ik den vrede en de welvaart van het duitsche volk beschermen tegen alles wat die kan verstoren en in gevaar brengen, van welke zijde dat komen moge: dat is „meine verdammte Pflicht und Schuldigkeit!"

Von Bulow's *exposé* werd meermalen onderbroken en ten slotte gevolgd door levendige toejuichingen en bravo's. De wijsgeerige stellingen waarmede hij eindigde, leveren natuurlijk rijke stof tot beschouwingen, en vooral de verklaring — wij volgen hier het verslag der *Köln. Ztg.* — dat „van het standpunt der moraal-philosofie geen buitenlandsche politiek gevoerd kan worden", heeft een zeer onaangenamen klank en gelijkt op een bedenkelijke concessie aan het recht van den sterkste.

Intusschen is met dit alles — ook door den Rijkskanselier nog niet opgehelderd waarom ten minste hij zelf, als officieel regeeringspersoon, te Keulen Kruger niet kon te woord staan, waarom — indien den president dan toch een échec bereid moest worden — dit échec niet minder grievend, minder pijnlijk had kunnen zijn.

De heer Von Bulow en Kruger's reis naar Duitschland.

De *N. Rott. Courant* heeft aan dr. Leyds voorgelegd wat de duitsche Rijkskanselier den 12n December van het vorige jaar in den Rijksdag gezegd heeft aangaande de reis van president Kruger naar Berlijn en hem gevraagd of dat geen toelichting noodig had. Volgens het verslag van de *Köln. Zeitung* zeide de heer Von Bülow nl.: „Toen wij hoorden, dat president Kruger het plan had naar Berlijn te komen — was dat bericht een verrassing voor ons: wij kregen het 24, hoogstens 48 uur vóór het vertrek plaats zou hebben, tot nog toe had men algemeen aangenomen, dat president Kruger van Parijs naar Nederland zou gaan; waardoor die verandering van president Kruger's plan verklaard moet worden zal ik hier niet ophelderen, — maar, zooals gezegd, toen wij hoorden, dat president Kruger in kleine tochten over Keulen en Maagdenburg zich naar Berlijn begeven wilde, hebben wij hem op de allerhoffelijkste, allerzachtste manier door tusschenkomst van het (duitsche) gezantschap te Parijs en van dr. Leyds er opmerkzaam op gemaakt, dat Zijne Majesteit de Keizer tot zijn leedwezen niet in staat was, nu den president te ontvangen, *en hij hem daarom verzocht, van zijn reis af te zien.*

„Toen nu president Kruger na eenig over en weer praten toch zijn reis ondernam, is hem te Keulen wederom op de allerzachtste en voorkomendste manier door den keizerlijken gezant te Luxemburg gezegd dat Z. M. de Keizer niet in staat was, hem nu te ontmoeten, en hem dus verzocht van de reis af te zien."

Wat de gezant der Z.-A. Republiek naar aanleiding van de aangehaalde woorden van den heer Von Bülow mededeelde, komt hierop neer:

Er is in de voorstelling van den duitschen Rijkskanselier een misverstand. Te Parijs is den President niet het het verzoek gedaan om de reis naar Berlijn op te geven. Te Parijs heeft de heer Von Richthofen, de duitsche minister van buitenlandsche zaken, door tusschenkomst van de duitsche ambassade en dr. Leyds den President laten weten, dat *hij* (Von R.) *er niet voor kon instaan, dat de Keizer bij de aankomst van den President te Berlijn zou wezen.* Aangezien de President geen audientie bij den Keizer verzocht had en die audiëntie, wanneer de president haar wenschte te verkrijgen, later zou kunnen plaats hebben, meende de President toch zijn reis te kunnen voortzetten *Het verzoek om van de reis af te zien, is eerst gedaan te Keulen, en toen is er dadelijk gevolg aan gegeven.*

Uit de dichterlijke en bloemrijke redevoeringen van den duitschen Rijkskanselier is alvast gebleken, dat zijn woorden en zijn voorstelling der feiten een nauwlettende contrôle niet overbodig maken.

Nieuwsberichten.

CURACAO.

Kerkelijke berichten.

Te Bonaire is laatstleden Vrijdag het vijftigjarig priesterschap van den Zeer Eerwaarden Heer J. TER WELSCHEN, oud-pastoor der St. Bernardusparochie te Bonaire en thans verblijf houdend te Zevenaar in Nederland, feestelijk herdacht. Dien dag werd een gezongen H. Mis opgedragen en de lofzang *Te Deum* gezongen tot geestelijk en tijdelijk welzijn van den beminden oud-pastoor. Een groote menigte, waarvan de meesten vroegere parochianen waren van Pastoor TER WELSCHEN, woonden deze plechtigheid bij.

* *
*

Over den marteldood van wijlen Z. D. H. Mgr. F. HAMER, die in China zijn leven gaf voor het H. Geloof, vinden wij nog de volgende bijzonderheden vermeld:

De belgische majoor Wittamer, die op zijn ontdekkingsreizen door China, in October van het vorig jaar, uit Peking een reis ondernam naar het binnenland en onlangs — op 22 October na tal van gevaarlijke avonturen te hebben doorleefd, te Tien-Tsin is aangekomen, heeft daar aan een correspondent van de *Etoile Belge* eenige bijzonderheden verhaald over den marteldood van den Nijmegenaar Mgr. HAMER, die op den 16n Juli elf dagreizen van Siwanse werd vermoord. De majoor was in het begin van Juni de gast geweest van den hoogwaardigen prelaat. De grijze Kerkvorst, een zachtaardig en goed man, zoo verhaalt hij, wist dat de Boxers zijn kerk zouden overvallen, maar dacht er niet aan zich te verdedigen, daar het gebruik van wapenen hem als 't ware een misdaad toescheen. Hij zond intusschen zijn jeugdige missionarissen, die, zooals hij zei, voor den marteldood nog niet rijp waren, naar Ordos. De Boxers namen den bisschop gevangen, terwijl hij de Mis las. Wat daarna volgde, weet men alleen uit den mond van chineesche ooggetuigen.

Mgr. werd — dit is niet met zekerheid bekend — naar To-Tsjang of naar Kwei-Kwa-Tsjang gevoerd. De omstandigheid, dat de bisschop gedurende geheel dien tocht voortdurend zijn rozenkrans bad, vervulde de Chineezen met een bijgeloovigen angst, zoodat zij hem de beide handen afkapten. Op de plaats der terechtstelling werd de martelaar opgehangen aan een onder den schouder aangebrachten haak. Vervolgens kerfden de beulen op verschillende plaatsen in zijn lichaam, vulde de insnijdingen met watten, overgoten den martelaar met petroleum en verbrandden hem daarop levend.

Tot zoover de bijzonderheden van majoor Wittamer over den verschrikkelijken, maar roemvollen en heerlijken marteldood van dezen nederlandschen priester en bisschop. Vooral hier denkt men aan het woord der Heilige Schrift: „Kostbaar is in de oogen des Heeren de dood Zijner heiligen!"

* *
*

In *The Catholic News* van Trinidad van 28 December lezen wij het volgende:

Ongeveer 350 man van de bemanning van het amerikaansche opleidingsschip *Lancaster*, dat nu hier in de Golf voor anker ligt, hadden — dank de beschikking van den Commandant MANSFIELD — het voorrecht op den eersten Kerstdag de H. Mis te kunnen bijwonen op het dek van het schip. De Eerwaarde Pater Dominicaan G. V. SUTHERLAND droeg daar 's morgens ten zeven uur de H. Mis op. 's Woensdags hoorden de Eerwaarde Paters Dominicanen SUTHERLAND en CASEY biecht aan boord van het schip en 's Donderdags las de Eerwaarde Pater SUTHERLAND wederom de H. Mis aan boord en reikte aan een groot getal mannen de H. Communie uit.

Officieele berichten.

Bij Gouvernements-beschikking, dd. 14 Januari 1901, No. 37, is de Heer F. AGTERBERG, met ingang van 1°. Januari ll., benoemd tot Hoofd der Openbare Jongensschool alhier.

* *
*

Bij Gouvernements-beschikking dd. 16 Januari 1901, No. 44, zijn met ingang van den 15n. dezer maand:

bevorderd tot Onderwijzers der 2e. klasse, de Heeren W. C. J. VAN LEEUWEN, H. J. NIJMAN en G. J. VAN GROL, Onderwijzers der 3e. klasse.

---

zouden ze hem niet, omdat ze in Europa niet zóó grif met 't artikel moord omspringen, —en... haal u nu eens voor den geest dat zoo'n chineesche missionaris, weer in zijn land terugkomt, vertelt hoe 't hem in Wales is geaan en dat het chineesche gouvernement dan boos wordt, een paar groote oorlogsschepen naar Engeland zendt om zoo mogelijk Wales plat te schieten en voor één chineeschen zendeling, duizend menschen uit Wales te vermoorden......

—Komaan, blijf toch serieus!

—Neen waarachtig niet, ik maak geen gekheid—ik redeneer volkomen logisch, niet waar heeren?

Een algemeen gelach volgde en een jong mensch riep: ze moeten *alle* zendelingen maar opbergen, ze doen nergens nut, en 't is ook feitelijk alleen een baantje als een ander, een kostwinning.

—Mag ik me even aan de heeren voorstellen, vroeg een heer, die aan 't andere einde van de tafel zat en 't gesprek met aandacht had gevolgd.—Ik ben Verlinden, zeeofficier — Ik zou de heeren wel iets willen vertellen, mag ik?

—Zeker! asjeblieft!

—Misschien verandert meneer — op 't jonge mensch wijzend — eenigszins van opinie, als hij mij gehoord heeft.

De heeren stelden zich op de gebruikelijke wijze aan elkander voor, een sigaar werd opgestoken, terwijl men de koffie diende, en Verlinden begon:

—Ik wil gaarne toegeven dat missionaris een baantje is, maar als de man, die het bekleedt, zijn taak conscientieus opvat—geen allemachtig pleizierig „baantje." Ik heb maar eens in mijn leven van nabij kennis gemaakt met een *echten* missionaris—maar ik neem nu nog met genoegen mijn hoed voor hem af—altijd in figuurlijken zin, want de brave man is waarschijnlijk al lang bij Onze-lieven Heer.

We lagen een jaar of drie geleden met ons opnemingsvaartuig in een baai van de chineesche kust; 't was daar onhebbelijk warm en op een morgen, dat ik de wacht had en aan dek zoo'n beetje lag te luieren, kwam de bootsman, me zeggen: — Meneer, een *tambangan* langs zij!

—Zoo! vroeg ik en wat zit er in? 't Was me haast te warm om te antwoorden.

—Nou niet veel bijzonders, geloof ik, zei de bootsman. 't lijkt zoo'n soort chineesche dominee of pastoor, zoo'n uitgedroogd kereltje, hij is heelemaal alleen met den snuiter, die hem geroeid heeft.

—Laat hem maar aan boord komen, bootsman. Ik was nieuwsgierig wat 't voor een knaap was en vroeg: is 't nog een jongkie?

—Contrarie! 't is een ouwbakkie, z'n besten tijd heeft ie gehad, zou ik zeggen.

De man kwam aan boord en toen hij, na even geknikt te hebben, een oogenblik zwijgend voor me stond, nam ik hem eens goed op.

Ik wist niet, wat ik van hem denken moest. Hij was een klein, mager man met een heel bruin gebrand gezicht; je kon zien, dat hij erg lang in de tropen was geweest. Zijn zwarte baard begon hier en daar al aardig grijs te worden en zijn haar had hij gedeeltelijk weggeschoren of geknipt. Als je hem een staart aan zijn hoofd had kunnen plakken, had hij best voor een Chinees of Annamiet kunnen doorgaan. Hij droeg een hoornen bril met groote, ronde glazen en een ouden stroohoed. 't Was een Franschman, en hij vertelde mij in 't fransch, dat hij al ongeveer dertig jaar in die buurt als missionaris werkzaam was op een dorp, een paar uur gaans van de kust.

—Kan ik niet een oogenblik met den kommandant spreken? vroeg hij kalm.

—Dat zal wel gaan, zei ik — maar misschien kan ik u wel helpen.

—O! dat is goed. Zijn gezicht, dat heel strak stond, ontplooide zich een beetje, toen hij verder zei: Ik kom hulp vragen voor mijn gemeente; 't zijn allemaal Christenen, die ik successievelijk heb gedoopt, en wanneer we niet dadelijk hulp krijgen worden ze stellig vermoord. Er is een bende opstandelingen in aantocht, die ons dorp bedreigt; — morgen is 't misschien te laat. Ze maken alles af, vrouwen, kinderen — alles!

De kommandant heeft lang en breed met hem gesproken, maar de slotsom was, dat hij er zich niet mee kon bemoeien — een fransch schip was er niet op de ree of in de nabijheid, ergo, moest de oude heer weer ongetroost heengaan.

—Och! och! m'n arme luidjes, zei hij droevig en bleef hoofdschuddend voor zich uitkijken.

't Was intusschen twaalf uur geworden en meer dan gloeiend heet. De *tambangan* was naar wal teruggeroeid, en de zendeling bleef bedaard aan dek zitten; hij mopperde niet, maar keek strak in zee en zuchtte voortdurend. — Ik dacht eigenlijk, dat hij bad en — ik beken nu graag dat 't niet mooi van me was — ik vroeg lachend: — Doe je een schietgebedje, ouweheer?

Hij keek me ernstig aan en zei naïef: — Ja! Ik vind het zoo jammer, dat we zóo te pas komen, en hij bleef verder zitten suffen.

—Kom, papa, zei ik, zit zoo niet te praktiseeren, laten we liever gaan dineeren, dat zal je wat opknappen. Werktuigelijk ging hij mee naar de longroom. Ik probeerde om hem aan 't praten te krijgen, maar 't lukte niet; hij at en dronk wat en antwoordde heel kort op alle vragen. Hij was als 't ware totaal verchineesd, stil en afgetrokken; je kon geen geregeld gesprek meer met hem voeren. Toen ik hem bij de koffie een sigaar gaf, kwam hij een beetje uit zijn kronkels; hij bekeek de sigaar eerst heelemaal van buiten, stak hem toen op en rookte met zooveel smaak dat ik er om lachen moest. Hij keek me aan en zei: Ja! dat's iets heel bijzonders voor me, 'k heb zeker in geen twintig jaar een sigaar gezien. Toen de sigaar op was, vroeg hij: zou ik nu niet een uurtje kunnen rusten? ik heb van morgen al ruim twee uur geloopen om aan de baai te komen.

Ik liet hem onder de zonnetent

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Miguel Bethencourt (2), Bethencourt é hijos, Rafael Bethencourt, Rosarita Bethencourt, Brandien Co., Aron Capriles, Anita de de Wind, Pedro Dewind, Jacob de Sola, Niles Faarup, B. D. Gomez Casseres (2), N. Herman Henriquez, N. Herman Henriquez para entregar á Delfina Sterling, Leonor C. Henriquez, Eladia M. Hueck c|o Herman H. Hueck, Jacobo M. Jerttous y fam., Nieves Hernández M., Felix Jesurun, Jesurun &.Co., Elisa Melde, Isabel Maduro, Gust A. Mehle, Alex Nisbet, Eloisa Pastola, Gabriel A. Pinedo P, Alejandro Urbaneja, Enrique van Eps, J. Willems.

Aangeteekende stukken:

M. A. de Lima & Co., A. N. Dijkstra, J. B. Henriquez, Felix Jesurun, Jesurun & Co., Alex Nisbet en een aang. rebut geadresseerd aan Carlo Pfister, Callao.

Niet voor verzending vatbaar twee drukwerken geadresseerd aan Ejidio A. Montesinos y fam., Tocuyo en El Pregonero, Caracas.

Electrisch licht.

Laatstleden Maandagavond werden de nieuwe machinerieën voor het electrisch licht in gebruik genomen. De verlichting der stad en in de huizen is dan ook sinds Maandag ten zeerste verbeterd en ongetwijfeld zullen thans velen wegens de voortreffelijkheid van het electrisch licht daarvan gebruik gaan maken.

Dankbetuiging.

In dank hebben wij van de Heeren Rivas Fensohn & Co., Agenten der *Red D Line*, ontvangen de Tijdtafel van de stoomschepen dier maatschappij over de maanden Januari–April.

Ingezonden Mededeelingen.

EMULSION DE SCOTT.

Remedio Precioso. — Firma el siguiente interesante certificado el excelente Dr. T. Tirado, residente en Puerto Cabello.

"El Médico-Cirujano que suscribe, certifica que hace ya veinte años que en su práctica civil de los hospitales receta con frecuencia la Emulsión de Scott de aceite de bacalao con hipofosfitos de cal y de sosa, y ha encontrado que es un remedio precioso como balsámico y reconstituyente"

Firmado en Puerto Cabello á 9 de agosto de 1898.

La Semana Cristiana Ilustrada.

Recomendamos á nuestros lectores esta importante y hermosa publicación que contiene en cada número las vidas de los santos de la semana ilustradas con magnificos grabados. En cada hogar cristiano debe leerse esta revista.

Precio de suscripción por un año 8 fr. 50 (ó 10 pesetas). Dirigirse á los señores Popelin Hnos., 3 rue Séguier, Paris.

El pago de la suscripción puede verificarse también con 180 estampillas usadas de Curaçao por el término de un año.

BUITENLAND.

Frankrijk. — De fransche pers verbeidt met ongeduld de komst van Peking's kerkvoogd te Parijs.

Wat Mgr. Favier voor Frankrijk is, was Mgr. Von Anzer voor Duitschland. Mgr. Favier komt met de fransche regeering de kwestie bespreken van de bijzondere schadeloosstellingen ten bate der Congregatiën in China (men denke hier aan de aanstaande debatten over het beruchte ontwerp van wet op het recht van vereeniging)...

De bisschop verzamelt tot dit doel alle inlichtingen nopens de verliezen, gedurende de onlusten door missionarissen geleden, en hij zal den minister van buitenlandsche zaken, Delcassé, verzoeken, ervoor te zorgen, dat de chineesche regeering volkomen schadevergoeding verleent......

De missiën worden dus niet uit het oog verloren, want gelijk men bij de behandeling van het nieuwe Tolerantie-voorstel kon zien, is ook in Duitschland, te haren gunste, eene stem opgegaan.

Duitschland. — Terwijl de fransche bladen zoo nu en dan nog eens rechtstreeksche aanvallen tegen keizer Wilhelm richten om hem te doen gevoelen, hoezeer men zijne handelwijze tegenover president Kruger afkeurt en veroordeelt, gaat de regeeringsgezinde duitsche pers voort, langs allerlei zij- en kronkelwegen, 's Keizers handelwijze te verdedigen.

En niet slechts doet zij dit om de gemoederen in Duitschland tot bedaren te brengen en 's Keizer's prestige te handhaven, maar ook en vooral ......om Wilhelm's eer in het buitenland te redden.

Vandaar het praatje over de toezending aan Paul Kruger van eene ernstige waarschuwing, om van Parijs niet rechtstreeks naar Berlijn door te stoomen.

Vandaar zoovele mislukte en zoo luttel geslaagde pogingen, om de buitenlandsche pers zoogenaamd in te lichten d. i. in werkelijkheid om den tuin te leiden.

Dit beseft de buitenlandsche pers maar al te goed en dit brengt tevens hare dienaren, die hand aan hand het goede recht der Boeren bepleiten, in het geweer.

Wij spraken van luttel geslaagde pogingen.

Zoo bevat de *Matin* een brief van een duitsch diplomaat, waarin de houding van keizer Wilhelm ten opzichte van president Kruger gebillijkt wordt.

Schrijver verzekert, dat viermaal, sedert het uitbreken van den oorlog in Zuid-Afrika, de keizer poogde te weten te komen, of een stap, dan wel eene aanbieding zijnerzijds kans zou hebben een einde aan den strijd te maken, en elken keer kreeg hij het onbetwistbare bewijs, dat Engeland geen interventie, hoe ook genaamd, zoude dulden.

Lord Salisbury, die een voorgevoel had van de nu aanhangige kwestie, verklaarde voor eenige weken nog eens beslist, dat hij elke aanbieding van vriendschappelijke hulp, door welke mogendheid ook gedaan, zou moeten weigeren.

Een feit is, zegt de duitsche brief ten slotte, dat, indien een of meer mogendheden op tusschenkomst zouden aandringen, Engeland zijn vloot zou mobiliseeren.

Tot zoover 's keizer's weigering om president Kruger te ontvangen.

Men spreekt van een geschil tusschen Duitschland en Engeland over de duitsch-engelsche overeenkomst.

Deze overeenkomst, moet men weten, is in twee talen opgesteld, en nu geeft de uitlegging van artikel 1 naar den duitschen en den engelschen tekst te Sint James en te Berlijn aanleiding tot meeningverschil.

De engelsche tekst van artikel 1 houdt in, dat de twee mogendheden, die de overeenkomst aangaan, de vrijheid van den handel zullen handhaven voor alle natiën op den chineeschen bodem, *zooverre zij* (de contracteerende mogendheden) invloed kunnen uitoefenen.

De duitsche tekst luidt: *alwaar* zij invloed kunnen uitoefenen.

Aan Rusland is nu de duitsche tekst kenbaar gemaakt, en volgens dien tekst is Rusland's goedkeuring aan de overeenkomst gehecht, wijl, bij het handhaven der „open deur" in die streken, alwaar Engeland en Duitschland invloed kunnen uitoefenen, Rusland weinig belang heeft, mits het Mandsjoerije onder zijn invloed houdt.

Zullen echter Duitschland en Engeland de „open deur" wenschen, *zooverre* zij een invloedssfeer kunnen uitbreiden, dan zal Rusland daarmede geen genoegen nemen.

De moeilijkheden, bij de oplossing van het chineesche vraagstuk, worden dus nog met een vermeerderd en tot een eigenlijk onderhandelen met de chineesche gevolmachtigden komt men zoodoende niet.

Transvaal.—De berichten der laatste weken en vooral na den inval der Boeren in de Kaapkolonie bevestigen voortdurend de waarheid van het woord van Louis Botha, dat de zaak der Boeren niet hopeloos is. Bijna alle berichten, die inkomen, zijn gunstig voor de Boeren, de communicatie tusschen de Kaapkolonie en de beide Republieken schijnt zoo goed als geheel verbroken en wordt voortdurend ernstig bedreigd. De Boeren met hunne bekende activiteit vertoonen zich overal, doen overal den Engelschen afbreuk, doch ontwijken steeds elk groot gevecht, waarbij zij door de overmacht zouden kunnen verpletterd worden. Daarbij vinden de Boeren in de typhus een bondgenoot om den Engelschen verliezen toe te brengen. Het is dus niet te verwonderen dat de toestand

---

een luierstoel geven en in een oogenblik sliep hij als een roos. We vonden het geen van allen een schitterend vooruitzicht, om zoo'n saaien, half verwilderden zendeling als logé aan boord te krijgen. De commandant had een hut voor hem laten klaar maken. 't Sprak vanzelf, dat we den ouden heer bij ons moesten houden, totdat er gelegenheid kwam om hem aan zijn gouvernement af te leveren.

Toen ik hem, na zijn middagslaapje, zei: uw hut is klaar, u kunt je hier als thuis beschouwen, scheen hij me niet goed te begrijpen en antwoordde: 'k ben nu weer uitgerust, 'k was op van de warmte; heeft u geen vletje of sloepje om me even naar wal te laten roeien?

—U wilt toch niet terug naar je dorp? vroeg ik.

—Wat dacht u dan?

—Wel, natuurlijk dat u hier zou blijven; u bent misschien nog juist bijtijds uit den knel......

—Neen! ik ga terug, zei hij beslist, als u me maar even wil helpen—de *tambangan* is weggeroeid, zeker omdat 't te heet was om hier te blijven liggen—'k zou graag zoo gauw mogelijk weer heengaan. Hij keek me kalmpjes aan.

—Wilt u dan waarachtig weer aan land?

—U begrijpt toch wel, dat ik niet hier kan blijven als mijn gemeente bedreigd wordt—ik moet vóór den nacht bij hen zijn. Verbeeld u eens, dat het juist van nacht gebeurde......en op ongerusten toon vroeg hij nogmaals: 'k zal toch nog wel vóór donker terug kunnen zijn?

—Maar ze zullen u niet sparen; u is in de eerste plaats het kind van de rekening.

—Ja, dat is natuurlijk! zei hij eenvoudig.

Wij keken nu met heel andere oogen het kleine, zonderlinge mannetje aan, en 't was alsof hij plotseling groeide; de man kreeg eensklaps heel veel van een kalmen martelaar, toen hij zei:— Ik heb vast beloofd vóór donker terug te zijn; vijf of zes mannen van mijn gemeente zullen me afhalen aan den hoek van de baai, dan gaan we samen naar ons dorp terug en dan ... zóó God wil.

„En corps" hebben we hem trachten te bewegen om bij ons te blijven, want de man liep willens en wetens den dood in den mond, maar hij werd ongeduldig, en toen we hem voorhielden, hoe gruwelijk zoo'n chineesche dood, zoo'n marteling kon zijn, zei hij kortaf:— Och! daar weet ik immers alles van; houdt me asjeblieft niet langer op!

Hij bleef onverzettelijk bij zijn besluit en antwoordde op al ons aandringen, zonder groote woorden of drukte:

— Ik heb ze allemaal bekeerd, en nu ze voor hun geloof vervolgd worden, zou u willen dat ik ze in den steek liet; neen, neen! dat gaat niet. 't Zijn, zoo gezegd, mijn kinderen, dat begrijpt u toch wel?

We waren bepaald aangedaan toen hij van boord ging, en die kleine missionaris scheen ons hoe langer hoe grooter, toen hij met rustige oogen den commandant aanzag, de hand tot afscheid reikte en zei: „dat u ons niet helpen kunt, spijt me zóó voor mijn arme missie." Hij haalde een brief uit zijn zak en vroeg: „Zou u ik dien mogen geven? Ik had hem geschreven voor 't geval, dat ik geen hulp kreeg. Wil u hem aan 't adres doen bezorgen; ze moeten in Frankrijk toch weten waar ik gestorven ben."

Meer zei hij niet, hij ging bedaard in de sloep, en wij zagen zwijgend den kleinen missionaris na, die zoo eenvoudig en rustig deed, wat hij meende, dat zijn plicht was.

We hebben nooit weer iets van hem of zijn gemeente gehoord.

En u weet dus niet of hij 't leven er af heeft gebracht, meneer Verlinden?

'k Kan er je niets van zeggen, heeren, maar vermoedelijk zal hij zijn hachje er wel bij hebben ingeschoten; 't was tenminste juist in dien tijd, dat er zooveel zendelingen en bekeerlingen zijn vermoord in die streken......

in Afrika thans ook door de Engelschen als critiek wordt beschouwd, vooral nu de Hollanders in de Kaapkolonie zich langzamerhand bij de Boeren aansluiten. Kitchener vraagt versterkingen, die Engeland wel zenden zal, doch waarbij de officieren ontbreken, welke die ongeoefende troepen moeten aanvoeren. Met bereden infanterie denkt Kitchener de Boerenrepublieken ten onder te brengen; hij schijnt daarbij echter te vergeten, dat de Boeren de uitmuntendste bereden infanterie vormen, welke het in activiteit en in snelheid van beweging van alle andere troepen winnen. Dewet is wederom de rivier de Vaal overgetrokken en zou aan het hoofd staan van 6000 Boeren, die men denkt, dat op Johannesburg zullen aftrekken.

Advertentien.

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der "Red D Line" tusschen
NEW-YORK,
PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAZAO.

1901.	Hildur	Philad.	Marcb.	Caracas	Hildur.	Philad.
Vertrekt van NEW-YORK	Jan. 5	Jan. 12	Jan. 19	Jan. 26	Feb. 2	Feb. 9
Doet SAN JUAN aan		17		31		14
„ PONCE „		18		Feb. 1		15
Komt aan te LA GUAIRA		20	26	3		17
Vertrekt van „		23	27	6		20
Komt aan te PTO. CABELLO		25		7		21
Vertrekt van „		24		8		22
Komt aan te CURAZAO	14	26	28	9	11	23
Vertrekt van „	21	26	Feb. 4	9	18	23
Doet LA GUAIRA aan		27		10		24
„ PONCE „		29		12		26
„ SAN JUAN „		30		13		27
Komt aan te NEW-YORK	29	Febr. 4	11	18	26	Mrt. 4

Dienst tusschen La Guaira, Maracaibo en Curazao.

	Hildur	Merida	Marcb.	Merida	Hildur.	Merida
Vertrekt van LA GUAIRA		Jan. 20		Feb. 3		Feb. 17
Komt aan te CURAZAO		21		4		18
Vertrekt van „	Jan. 14	21	Jan. 28	4	Feb. 11	18
Komt aan te MARACAIBO	15	22	29	5	12	19
Vertrekt van „	20	24	Febr 3	7	17	21
Komt aan te CURAZAO	21	25	4	8	18	22